

ماجرای ملاقات آیت‌الله بروجردی و رضاخان

۱ مرداد ۱۳۹۴ ساعت ۱۷:۴۳

مبارزه روحانیت با سلطنت طاغوتی پهلوی با فراز و نشیب‌های فراوانی روبرو بود اما این مبارزه همچنان تداوم یافت و نسل به نسل منتقل شد تا در انقلاب اسلامی سال ۵۷ به شکوفایی رسید. علما و بزرگان دینی بسیاری در این راه تلاش کردند که نام هر یک از آنها بر تارک تاریخ ایران به شکل خاصی می‌درخشد

مبارزه روحانیت با سلطنت طاغوتی پهلوی با فراز و نشیب‌های فراوانی روبرو بود اما این مبارزه همچنان تداوم یافت و نسل به نسل منتقل شد تا در انقلاب اسلامی سال ۵۷ به شکوفایی رسید. علما و بزرگان دینی بسیاری در این راه تلاش کردند که نام هر یک از آنها بر تارک تاریخ ایران به شکل خاصی می‌درخشد. در این میان آیت‌الله العظمی بروجردی یکی از روحانیون و علمای بنام دوران پهلوی بود که با سیاست خاصی در مقابل فرهنگ غربزده پهلوی ایستادگی کردند و با ورود ایشان به حوزه علمیه قم این حوزه با پیشرفت خاصی روبرو شد. به باور بزرگان آیت‌الله العظمی بروجردی بر این باور بود که اگر حوزه قوی و مستحکم گردد می‌توان بر ضد ظلم بهتر ایستادگی کند. ایشان مجتهدین والایی پرورش دادند و همین افراد بعدها تاثیرات فراوانی در شکل‌گیری انقلاب اسلامی و وقایع تاریخی داشتند.

آیت‌الله ابوالقاسم خزعلی یکی از شخصیت‌های دینی و علمی و سیاسی است که از دوران حضور آیت‌الله العظمی بروجردی در حوزه علمیه قم خاطراتی نقل کرده است. ایشان از جمله تدوین‌کنندگان قانون اساسی جمهوری اسلامی (نماینده سمنان در مجلس خبرگان قانون اساسی)، عضو سابق شورای نگهبان برای ۲۰ سال، عضو مجلس خبرگان رهبری از ابتدا تاکنون هستند. در ادامه بخشی از این خاطرات آیت‌الله خزعلی از آیت‌الله بروجردی که در کتاب ایشان ذکر شده است، می‌آید:

شیوه مبارزه آیت‌الله بروجردی با طاغوت

برخی خیال می‌کنند روح مقاومت و مبارزه در آیت‌الله العظمی بروجردی ضعیف بود. اما سیاست ایشان این بود که از برخی از تندروی‌های سیاسی جلوگیری کنند تا حوزه حفظ شود. ایشان بر این باور بود که اگر حوزه قوی و مستحکم گردد می‌توان بر ضد ظلم نعره زد. ایشان مجتهدین والایی پرورش دادند. من چهار سال پس از آمدن معظم له، به قم آمدم بنابراین در شمار اولین کسانی نبودم که از ایشان بهره بردند. آقایان صافی نخستین شاگردان ایشان بودند شاید بتوان گفت هفتصد، هشتصد نفر در محضر

آیت الله بروجردی به درجه اجتهاد رسیدند.

آیت الله العظمی بروجردی مهم ترین وظیفه زندگی خود را حفظ حوزه می دانسته گذشت زمان نشان داد تمام سخنان و اقدامات ایشان در این باره درست بوده است. وی می گفت با بودن آب فراوان است که ماهی بزرگ پرورش می یابد، و آب خرد ماهی کوچک پرورش می دهد. قم در زمان مرجعیت آیت الله بروجردی متفکلی تربیت روحانیون بزرگ گردید. از زمانی که حوزه علمیه قم روی به گسترش نهاد، غروب حوزه نجف شروع شد.

دقیقا مشخص نیست که قبل از ورود آیت الله بروجردی به قم چه تعداد طلبه در آنجا حضور داشتند. البته شاید از روی دفتر شهریه ها بتوان تعداد آنها را معلوم کرد. ولی اطمینان دارم تعداد آنها چشمگیر نبوده است، اما در نتیجه اقدامات و اصلاحات آیت الله العظمی بروجردی حوزه علمیه قم از طلبه موج می زد. هم زمان با تشکیل کلاس های آیت الله بروجردی استادان دیگری نیز به تدریس می پرداختند که از جمله می توان به امام (ره)، آیت الله حجت، آیت الله داماد، آیت الله محمد تقی خوانساری و چند تن دیگر اشاره کرد.

ماجرای بی اعتنایی آیت الله به حضور شاه در قم

اجازه ملاقات هایی که آیت الله بروجردی به سران کشور می داد صرفا برای حفظ حوزه بود، ایشان هرگاه تشخیص می داد که این ملاقات ها به نفع اسلام و حوزه نیست و ممکن است دربار، از آن سوء استفاده کند، اجازه تشریف آن ها را نمی داد. خاطره ای در این باره دارم که لازم است به آن اشاره کنم روزی فهمیدیم شاه می خواهد برای زیارت حضرت معصومه (س) و پس از پایان درس آیت الله بروجردی در حرم با ایشان ملاقات کند. آیت الله العظمی بروجردی احساس کرد که این ملاقات به نفع شاه تمام خواهد شد، شاگردان ایشان (من نیز در میان آنها بودم) چند ساعت منتظر ماندند، اما خبری نشد. شاه از این رفتار آزرده خاطر شد و فورا قم را ترک کرد. این واقعه در سال ۱۳۳۹ رخ داد. از آن تاریخ از فوت آیت الله العظمی بروجردی دیگر هیچ ملاقاتی با درباریان و شخص شاه رخ نداد. آیت الله بروجردی تشخیص داد که حوزه به قدر کافی قوی شده است و دیگر احتیاجی به در پیش گرفتن احتیاط نسبت به حکومت از سوی حوزه و علما نیست.

ماجرای ملاقات آیت الله بروجردی با رضاخان

یک بار آیت الله بروجردی در بازگشت از سفر حج مجبور به عبور از کردستان گردید، درست در همان زمان رضاشاه نیز در آنجا بود. رضاشاه از ایشان خیلی عصبانی بود، اما چون از میزان نفوذ این مرجع آگاه بود سعی کرد سبب تحریک مردم لرستان نشود، چون در این سرزمین به آیت الله بروجردی لقب امام حسین داده بودند. رضاشاه ترتیب ملاقاتی را داد و سعی کرد به گونه ای با ایشان برخورد و این روحانی عظیم الشان را خفیف و تحقیر کند.

در محل ملاقات یک صندلی قرار دادند. آیت الله بروجردی زودتر آمد نشست همه فکر می کردند با آمدن رضاخان، ایشان از صندلی بلند می شود و به جای او، رضاخان بر صندلی خواهد نشست و به این ترتیب آیت الله بروجردی مجبور خواهد شد سرپا بایستد با آمدن رضاشاه مرجع بزرگ هیچ حرکتی نکرد، بنابراین رضاشاه جفت آیت الله بروجردی نشست و به این ترتیب عزت رضاشاه مبدل به ذلت شد.

امامه آبی رنگی که آیت الله بروجردی بر سر می گذاشت

نکته دیگری که درباره آیت الله العظمی بروجردی لازم است اشاره کنم این است که ایشان بسیار ساده و بی تکلف بود. هنگامی که از لرستان به قم آمد، عمامه اش آبی رنگ بود، یعنی به همان رنگی که در لرستان و بروجرد میان سادات رواج داشت بعد از آمدن به قم عمامه ی سیاه بر سر گذاشت.

منبع: فردا

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/31075/رضاخان-بروجردی-آیت-ملاقات-ماجرای-31075>